

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 นโยบายของกรมตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ

กรมตำรวจเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วยส่วนราชการต่าง ๆ ในระดับรองลงไปคือ กองบัญชาการ กองบังคับการ กองกำกับการ สถานีตำรวจหรือแผนก ซึ่งส่วนราชการเหล่านี้ได้กระจายกันอยู่ทั่วราชอาณาจักร กรมตำรวจได้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไว้ทั้งในแผนแม่บท ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2530 - 2534 และแผนกรมตำรวจประจำปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาไว้ว่านโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมีการ "พัฒนาระบบและเครื่องมือในการบริหารระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของภาคเอกชนในการแข่งขันกับต่างประเทศ" นโยบายแผนงานและแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่กรมตำรวจได้กำหนดไว้แล้วมีดังนี้

1.1.1.1 นโยบายในแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2530-2534

ในแผนด้านความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชน กรมตำรวจได้กำหนดนโยบายไว้ว่า "ลดอาชญากรรมให้ได้ผลอย่างจริงจังและรวดเร็ว ด้วยการเน้นที่มาตรการด้านการป้องกันเป็นหลัก และสนับสนุนด้วยมาตรการด้านการปราบปราม ซึ่งจะกระทำควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่องและให้มีการขยายผลการปฏิบัติออกไปอย่างไม่หยุดยั้ง รวมทั้งการนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้มากยิ่งขึ้น

1.1.1.2 นโยบายและแผนกรมตำรวจประจำปี 2533

กรมตำรวจ ได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการกรมตำรวจตามความ

จำเป็นเร่งด่วนในการบริหารราชการกรมตำรวจ ตามความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยต่าง ๆ สามารถนำแบบปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างรวดเร็ว จริงจัง มีแนวทางในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

1.1.1.2.1 เป้าหมายด้านการพัฒนาการบริหาร

"นำวิทยาการต่าง ๆ และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารงานให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น"

1.1.1.2.2 แนวทางการดำเนินการ

- นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในงานต่าง ๆ เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อันได้แก่การรวบรวมสถิติข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์อาชญากรรม รวมทั้งบันทึกและตรวจสอบข้อมูลท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์ ตาหรูปพรรณ หมายจับ
- ส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัด นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในราชการ โดยจัดระบบให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลในระบบเดียวกัน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.1.2 ภารกิจและอำนาจหน้าที่

กรมตำรวจมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1.1.2.1 รักษาความสงบเรียบร้อยภายในราชอาณาจักร เฉพาะที่มีได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานอื่น
- 1.1.2.2 ป้องกันปราบปรามการกระทำผิดอาญาที่มีได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานอื่น
- 1.1.2.3 สืบสวนและสอบสวนการกระทำผิดอาญาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น และดำเนินการกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย
- 1.1.2.4 ร่วมมือช่วยเหลือหน่วยราชการอื่นในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดอาญา และรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
- 1.1.2.5 บำบัดทุกข์บำรุงสุข ช่วยเหลือป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อันเกิดจากทุกข์ภัยต่าง ๆ และให้บริการประชาชนที่ไม่ขัดต่อหน้าที่หรือไม่เสียหายต่อกรมตำรวจ
- 1.1.2.6 ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน

1.1.3 ความสำคัญของสถานีตำรวจ

สถานีตำรวจ มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัย โดยการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายตลอดจนการจราจรในเขตพื้นที่ของตน และบังคับบัญชาให้การทำงานได้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน กับทำการอบรมฝึกสอนผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีสมรรถภาพเหมาะสมยิ่งขึ้นตามลำดับ รวมทั้งควบคุมการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบการทางคดีให้เป็นไปตามที่สมควรโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ จะเห็นได้ว่า สถานีตำรวจเป็นแหล่งเกิดของข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เช่น ข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากร ข้อมูลทะเบียนยานพาหนะหาย ข้อมูลต่าหนิรูปพรรณทรัพย์หาย ข้อมูลบุคคลต้องโทษพ้นโทษ ข้อมูลสถิติคดีอาชญากรรม ข้อมูลท้องถิ่น เป็นต้น

1.1.4 ปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการสำรวจของกองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2532 พบว่ามีหน่วยงานในระดับต่าง ๆ นำไมโครคอมพิวเตอร์ มาใช้จำนวน 187 เครื่อง มียี่ห้อที่ใช้ 19 ยี่ห้อ วิธีการได้มาจะเป็นในรูปแบบการรับบริจาคเป็นส่วนใหญ่ ในจำนวนนี้มีสถานีตำรวจทั่วประเทศเข้าอยู่เพียง 22 เครื่อง จากจำนวนสถานีตำรวจ 1505 แห่ง (สถานีตำรวจภูธร 1436 แห่ง สถานีตำรวจนครบาล 69 แห่ง) จากตัวแรกนี้แสดงให้เห็นว่ามีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในสถานีตำรวจน้อยมาก และไม่มีมาตรฐานแน่นอนในการใช้งาน ลักษณะการนำไปใช้งานก็เป็นไปในด้านการพิมพ์ เช่น พิมพ์สำนวนเสียเป็นส่วนใหญ่ การนำความสามารถของคอมพิวเตอร์ไปใช้ประโยชน์ยังไม่เต็มที่เนื่องจากขาดกำลังพลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านนี้ และขาดการศึกษาถึงการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบสารสนเทศสำหรับสถานีตำรวจอย่างจริงจัง เพื่อที่จะได้นำข้อสนเทศนี้มาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ

ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นหัวใจของงานตำรวจ ต้องอาศัยข้อมูลที่จำเป็น เช่น ข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคล และสถานที่ภายในท้องถิ่น ซึ่งถ้าสามารถเก็บรวบรวมไว้ได้มากเท่าใด ก็ยิ่งจะเป็นประโยชน์แก่การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่เหล่านี้บางประเภทจำเป็นต้องได้รับความคุ้มครองป้องกัน เช่น นักการเมือง ข้าราชการสำคัญในพื้นที่ บางประเภทจำเป็นต้องคอยติดตามเพราะอาจก่ออาชญากรรมได้ เช่น คนพ้นโทษ นักเลงอันธพาล และบางประเภทจำเป็นต้องจัดทำไว้เพื่อความสะดวกในการเข้าระงับเหตุร้าย เป็นต้น นอกจากข้อมูลท้องถิ่น

แล้ว ข้อมูลคืออาชญากรรมก็เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญมาก เพราะทำให้ทราบถึงสภาพอาชญากรรมในท้องที่ ความถี่ของช่วงเวลาในการเกิดเหตุ และสถานที่เกิดเหตุ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ควรมีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้จัดเก็บและประมวลผล เพื่อช่วยในการสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อสนเทศที่รวดเร็วและถูกต้องในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลและการใช้ข้อมูล เพื่อเป็นมูลฐานช่วยในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมสำหรับสถานีตำรวจ

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์และออกแบบระบบฐานข้อมูลและระบบการประมวลผล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมสำหรับสถานีตำรวจ โดยแบ่งพิจารณาออกเป็น 2 ระบบคือระบบข้อมูลท้องถิ่น และระบบคดีอาชญากรรม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ระบบคอมพิวเตอร์ที่วิจัยนี้จะใช้ทดสอบบนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ที่ใช้ไมโครโพรเซสเซอร์ตั้งแต่ 80286 ขึ้นไป ทำงานภายใต้ระบบปฏิบัติการแบบใช้งาน MS-DOS มีหน่วยความจำหลักไม่น้อยกว่า 640 กิโลไบต์ และหน่วยรับจานแม่เหล็กชนิดอ่อนหรือแข็ง (Floppy or Hard Disk Drive) โปรแกรมที่ใช้เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปพอกซ์เบสพลัสที่มีระบบการจัดการฐานข้อมูลแบบสัมพันธ์ และระบบคอมพิวเตอร์นี้สามารถทำงานเป็นภาษาไทยได้ เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นข้อความภาษาไทย

1.3.2 ฐานข้อมูลจะเป็นฐานข้อมูลที่ใช้ภายในสถานีตำรวจหรือภายในเขตท้องที่ของสถานีนั้น

1.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.4.1 ศึกษาระบบการทำงานในสถานีตำรวจ ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อสนเทศที่ต้องการในด้านการป้องกันอาชญากรรม

1.4.2 วิเคราะห์และออกแบบระบบฐานข้อมูลและระบบการประมวลผล

1.4.3 พัฒนาและทดสอบการทำงานของโปรแกรม

1.4.4 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1.4.5 เขียนและเรียบเรียงผลการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 จะได้รับระบบสารสนเทศเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงและหน่วยงานทางด้านบริหารของกรมตำรวจ เช่น กองวิจัยและวางแผนเพื่อที่จะได้ทราบถึงสถานการณ์ อาชญากรรม สภาพบุคคลและสถานที่ และผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่นั้น เพื่อที่จะนำไปวิเคราะห์ ประเมินผล และวางแผนในด้านการป้องกันปราบปราม

1.5.2 จะได้รับระบบสารสนเทศเพื่อเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ในระดับต่างๆ ของสถานีตำรวจ เพื่อใช้ในการทำงานและการตัดสินใจในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เช่น การจัดสายตรวจ การสืบสวน เป็นต้น

1.5.3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านอื่น เช่น ด้านงานธุรการ งานสอบสวน งานจราจร สำหรับสถานีตำรวจต่อไป

1.5.4 เพื่อเป็นแนวทางให้มีมาตรฐานในการใช้ระบบสารสนเทศเป็นแบบเดียวกัน เพื่อเป็นการรองรับการเชื่อมโยงโครงข่ายคอมพิวเตอร์ ระหว่างสถานีตำรวจในอนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย